

Seniori pozor !

Nestaňte sa obeťami podvodníkov a zlodejov !

Policajný zbor neustále zaznamenáva podvody, krádeže a inú trestnú činnosť páchanú na senioroch prostredníctvom zaužívaných legiend (tzv. špecifická kriminalita na senioroch). Táto kriminalita v závislosti od trestno-právnej kvalifikácie skutku, obsahuje najmä ekonomickú kriminalitu (podvod, sprenevera), majetkovú kriminalitu (krádež) a násilnú kriminalitu (lúpež, porušovanie domovej slobody, ublíženie na zdraví). Z hľadiska kriminality, resp. trestnej činnosti a príslušnej právnej regulácie sa senior považuje za chránenú osobu definovanú v § 139 ods. 1 písm. e) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov ako osoba vyššieho veku. Pre účely trestného konania sa podľa § 127 ods. 3 Trestného zákona osobou vyššieho veku rozumie osoba staršia ako 60 rokov.

Špecifická kriminalita na senioroch je páchaná sofistikovaným a organizovaným spôsobom cielene na senioroch tým spôsobom, že páchatelia pod rôznymi vymyslenými legendami oslovia seniorov telefonicky, priamo na verejnosti alebo v ich príbytkoch a snažia sa získať ich dôveru, lokalizovať miesto ich finančných úspor a v nepozorovanej chvíli od nich podvodne alebo krádežou získať ich celoživotné úspory. Táto kriminalita vykazuje aj určitý stupeň latentnosti, kedy najmä seniori neoznamujú túto trestnú činnosť a to hlavne z dôvodu pocitu hanby alebo neuvedomenia si, že sa stali obeťami podvodníkov a zlodejov. Páchatelia sa cielene zameriavajú na seniorov z dôvodu, že seniori sú „ľahšími“ obeťami kriminality a to najmä vplyvom, resp. dôsledkom ich vyššieho veku a riziko, že sa stane senior obeťou tejto trestnej činnosti, je vyššie. Medzi rizikové činitele u seniorov patrí rozšírená sociálna izolácia, často ide o ovdovelych alebo osamelo žijúcich, pre ktorých je príznačné stereotypné správanie, dôverčivosť, ale i fyzická bezbrannosť.

K najčastejšie používaným legendám patrí legenda tzv. vnuk, pri ktorej páchatelia oslovujú seniorov telefonicky a predstavujú sa ako ich príbuzní (vnuk, syn, brat) a žiadajú ich o požičanie peňazí na rôzne účely (kúpa motorového vozidla, elektroniky, nábytku), avšak pre peniaze neprídu osobne ale pošlú inú osobu. K často používaným legendám patrí legenda tzv. „služby“, pri ktorej páchatelia navštevujú seniorov priamo v ich príbytkoch a predstavujú sa ako pracovníci plynárni, vodárni, elektrárni, sociálnych úradov, dôchodkového zabezpečenia alebo iných inštitúcií s tým, že prišli odpísať plyn, vymeniť elektromer, zvýšiť dôchodok, vyplatiť výhru alebo preplatok za vodu. K nemenej používaným legendám patrí legenda tzv. „podomový predaj“, kedy páchatelia tiež navštevujú seniorov v ich domácnostiach a ponúkajú im na predaj nekvalitný a predražený tovar (hrnce, nože, deky a prikrývky z ovčieho rúna). Okrem uvedených legiend páchatelia používajú aj iné legendy, ktorými sa snažia získať dôveru seniorov, často ide o ponúkanie rôznych prác alebo opráv (výmena odkvapových rúr, odvoz smetí, pomoc s nákupmi) alebo sa predstavujú ako príslušníci Policajného zboru, ktorí kontrolujú pravosť bankoviek, či prišli oznámiť nehodu ich príbuzného a inkasovať pokutu.

Vzhľadom na to, že seniori patria k rizikovej skupine obetí tejto kriminality, Policajný zbor vyzýva seniorov, ich príbuzných a známych, ako aj širokú verejnosť, aby nedôverovali cudzím osobám, ktoré ich oslovia za účelom požičania peňazí na rôzne účely. Policajný zbor za účelom ochrany seniorov pred týmto fenoménom spracoval informačné letáky a plagáty (viď príloha č. 1 a príloha č. 2), ktoré poskytujú konkrétne rady a odporúčania ako sa nestat' obeťou podvodníkov a zlodejov.

**Úrad kriminálnej polície
Prezídium Policajného zboru**